

SE del Baix Maresme. Seminari de cap d'estudis.

Formadors: Manel Sol - Xavier Vilella

Sessió 2

IDEES

- **L'aprenentatge competencial** és un treball lent. Els conceptes són de difícil comprensió. Si no donem temps, els nois/es no interioritzen, només repeteixen.
- Totes les **àrees** han d'incidir en les **competències bàsiques**. No podem responsabilitzar, per exemple, el professor/a de llengua de les dificultats dels nois/es en la lectura i interpretació de textos.
- **ELS OBJECTIUS**. Tot sovint, la referència que marca la dinàmica del curs és EL TEMARI (continguts) i la pauta la determina el llibre de text que "pren les decisions" del que s'ha de fer a la classe. La preocupació dels docents és no acabar el temari quan hauria de ser NO ACONSEGUIR ELS OBJECTIUS. Aquests són els que han de guiar la feina a l'aula. El professorat, és conscient dels objectius que ha d'aconseguir? Analitza si els aconsegueix? Posa sobre la taula totes les capacitats que els nois i noies han de desenvolupar i que apareixen en l'expressió dels objectius? (valorar, comunicar, identificar, crear, enregistrar, definir, expressar, reconèixer, consolidar, organitzar, recollir, ...) o només algunes (calcular...)
- **ELS CONTINGUTS** són el vehicle per assolir la competència i aconseguir l'objectiu. Cal tenir clar què es pretén quan es treballa un contingut.
- **LES ACTIVITATS**.

Aspectes que incideixen en el **nivell competencial** d'una activitat:

- **Enunciat**: com es formulen les preguntes. Els enunciats curts que comencen amb un verb imperatiu (calcula, dibuixa...) no provoquen que l'alumne es preguntï com pot resoldre el problema. El noi/a simplement obeeix una ordre que se li dona. No s'involucra. No hi ha reptes. És important que l'alumne, en llegir l'enunciat, s'autoqüestioni, reflexioni com pot resoldre el problema. Així mobilitza coneixements i crea idees pròpies. Això s'afavoreix quan es treballa en equip.
- **Gestió de l'aula**: com es desenvolupa l'activitat: en grup, individual, amb material, exposició del professor, control dels temps.... Cal crear situacions adients a l'aula. Les idees dels alumnes han d'aflorar, s'han de contrastar i comunicar. Cal fer preguntes que involucrin tothom.
- **El paper del mestre/professor**. Ha de crear una veritable situació de comunicació que propiciï les idees pròpies les quals no sorgeixen si se'ls dóna tot fet i "mastegat". El nivell, en aquest cas, el marca el que el

professor explica. Està posant un “sostre” als alumnes ja que no els permet anar més enllà de les seves explicacions. Per “pujar el nivell” **no** s’han **d’explicar** moltes coses o **coses difícils** sinó aconseguir que l’alumne **aprengui** coses difícils oferint-li les tasques menys dirigides, menys mastegades. Això afavoreix que ells s’involucrin, discuteixin, pensin, raonin. **FER MATES, NO EXPLICAR MATES!!!**

ELS CONCEPTES apareixen en compartir, consensuar significats, en el DEBAT. Quan apareixen conceptes en la discussió és quan el professor ha d’aprofitar per lligar-los, estructurar-los posant-los sobre la taula, omplir els “forats” i arrodonir, tancar el tema. No tothom arribarà al mateix punt, no tothom aconseguirà el mateix nivell estructural dels conceptes, però, si tothom ha participat, tothom haurà après alguna cosa.

- **L’alumne** ha de ser capaç d’analitzar quines idees té i quins processos usa. Ha de saber analitzar estratègies per veure si li serveixen o cal modificar-les. Com li ensenyem els criteris d’anàlisi?. Quan els alumnes **ACTUEN**, el mestre/professor veu com es produeix l’aprenentatge, veu evidències. L’anàlisi del **QUÈ FAN** permet conèixer el nivell de competència assolit .

Característiques d’una **tasca rica**:

- Complexitat - realitat
- Repte - curiositat
- Visió estratègica - objectius clars, previsió de conseqüències.
- Representacions diferents: que ajudin a entendre i resoldre el problema
- Metareflexió: apropiació personal. Què he après.

Com **enriquir** una activitat:

- Contextualització
- Les dades (enunciat) : no donar la informació mastegada
- Gestió de l’activitat:
 - Cerca d’informació amb pautes que van evolucionant
 - Oferir bones situacions i temps per a la reflexió: 3 passos
 - Individual
 - Treball en equip: 4 normes explícites
 - Posada en comú en gran grup: el Bon Debat
 - Conclusions: Estructuració
 - Autoavaluació/Metareflexió